

Informatii generale privind ucenicia la locul de muncă

Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie. Programul de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă constituie parte integrantă a contractului de ucenicie.

Formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie, prevăzută la art. 1 din lege, se organizează la inițiativa angajatorilor, de furnizori de formare profesională autorizați în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumiți în continuare furnizori de formare.

Formarea profesională prin ucenicie cuprinde pregătirea teoretică și pregătirea practică, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, după caz, cu legile speciale care reglementează acea ocupație.

Programele de formare profesională prin ucenicie la care participă ucenici cu nevoi speciale sunt adaptate la particularitățile specifice fiecărei categorii de persoane, în condițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a Ordonanței Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Contractul de ucenicie

Contractul de ucenicie este un contract individual de muncă de tip particular, încheiat pe durată determinată, în temeiul căruia o persoană fizică, denumită ucenic, se obligă să se pregătească profesional și să muncească pentru și sub autoritatea unei persoane juridice sau fizice denumite angajator, care se obligă să îi asigure plata salariului și toate condițiile necesare formării profesionale.

Ucenicia la locul de muncă se adresează:

a) persoanelor interesate, cu vârsta de peste 16 ani, care doresc să se concentreze pe învățare pornind de la situațiile profesionale reale, concrete, cerute de practicarea unei ocupații direct la locul de muncă;

b) angajatorilor care doresc să organizeze activități de ucenicie la locul de muncă potrivit domeniilor de activitate, pentru locurile de muncă declarate vacante.

(1) Angajatorii care doresc să organizeze activități de ucenicie au îndatorirea să comunice agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, în a căror rază își au sediul, respectiv domiciliul, locurile de muncă vacante care pot fi ocupate prin încheierea de contracte de ucenicie.

(2) Comunicarea prevăzută la alin. (1) se face prin completarea de către angajator a formularului prevăzut în anexa nr. 1 la Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu următoarele mențiuni:

- a) la rubrica "Denumirea ocupației" se adaugă și sintagma "CU" care provine de la prescurtarea "contract de ucenicie";
- b) codul COR (6 caractere) specific ocupației pentru care se încheie contractul de ucenicie;
- c) la rubrica durata încadrării în muncă se va completa durata contractului de ucenicie în funcție de nivelul de calificare prevăzut la art. 9 din lege.

(3) Formularul prevăzut la alin. (2) se comunică în termenul și în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și normele de punere în aplicare a acestora.

Angajatorul care comunică locurile de muncă vacante, reglementate prin legi speciale, are obligația de a transmite la agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană, respectiv a municipiului București toate condițiile speciale de acces pentru ocuparea acestor locuri de muncă.

Agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București au obligația de a comunica separat pe site-ul instituției locurile de muncă vacante pentru ucenicie.

Atribuțiile, drepturile și obligațiile coordonatorului de ucenicie în raport cu activitatea de coordonare a activității ucenicului se stabilesc, în condițiile Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin act adițional la contractul individual de muncă.

Anterior modificării contractului individual de muncă, angajatorul are obligația de a informa persoana selectată în vederea desfășurării activității de coordonare a uceniciei cu privire la clauzele pe care intenționează să le modifice prin act adițional la contract.

Angajatorul are obligația de a desemna un coordonator de ucenicie care îndrumă ucenicul în vederea dobândirii competențelor profesionale necesare calificării pentru care se organizează ucenicia la locul de muncă.

COORDONATORUL DE UCENICIE :

(1) Poate avea calitatea de coordonator de ucenicie salariatul sau, după caz, întreprinzătorul persoană fizică ce îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este calificat pentru practicarea ocupației sau, după caz, a activității pentru care se organizează programul de ucenicie;
- b) practică ocupația sau, după caz, activitatea pentru care se organizează programul de ucenicie;
- c) are o experiență de muncă în ultimii 5 ani din care cel puțin 2 ani în ocupația sau, după caz, în activitatea pentru care se organizează ucenicia;
- d) nu are cazier judiciar;

e) este apt din punct de vedere fizic și psihic.

(2) Îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) se demonstrează prin acte care atestă pregătirea de specialitate dobândită prin discipline/module/cursuri/stagii de pregătire pentru competențele vizate prin programul de ucenicie.

(3) Îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) se atestă prin curriculum vitae al persoanelor respective, adeverințe eliberate de angajator sau, după caz, alte documente specifice din care rezultă experiența profesională pentru domeniul ocupațional vizat prin programul de ucenicie.

OBLIGATIILE COORDONATORULUI DE UCENICIE

(1) Coordonatorul de ucenicie are, în principal, următoarele obligații:

a) să colaboreze cu furnizorul de formare pentru organizarea formării profesionale a ucenicului;

b) să elaboreze împreună cu furnizorul de formare planul de activitate al ucenicului, pe baza standardului ocupațional corespunzător ocupației;

c) să îndrume ucenicul și să supravegheze punerea în aplicare a planului de activitate, prevăzut la lit. b);

d) să elaboreze lunar, pe baza planului de activitate prevăzut la lit. b), raportul de monitorizare a planului de activitate al ucenicului.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, coordonatorul de ucenicie are în principal următoarele drepturi:

a) să propună și să modifice, după caz, planul de activitate al ucenicului;

b) să comunice în scris angajatorului orice aspect de natură să influențeze negativ activitatea ucenicului, inclusiv pe aspecte ce țin de colaborarea cu furnizorul de formare;

c) să propună acordarea de stimulente sau sancționarea ucenicului, în condițiile legii;

d) să primească o copie a contractului de ucenicie;

e) să aibă acces la situația pregătirii profesionale a ucenicului, în vederea completării raportului de monitorizare prevăzut la alin. (1) lit. d);

f) să asiste la examenul de absolvire în calitate de observator sau, după caz, să participe ca membru în comisia de examinare

CINE POATE ÎNCHEIA CONTRACT DE UCENICIE.....

Poate încheia contract de ucenicie persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) face demersuri pentru a-și găsi un loc de muncă, prin mijloace proprii sau prin înregistrare la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința ori la alt furnizor de servicii de ocupare, acreditat în condițiile legii;

b) a împlinit vârsta de 16 ani;

c) nu are calificare pentru ocupația în care se organizează ucenicia la locul de muncă;

d) îndeplinește condițiile de acces la formare profesională prin ucenicie la locul de muncă, pe niveluri de calificare, conform prevederilor Ordonanței

Guvernului nr. 129/2000

, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Se pot încadra în muncă în calitate de ucenici și următoarele categorii:

a) cetățenii străini, precum și apatrizii care au obținut permis de muncă în România, conform reglementărilor legale în vigoare;
b) cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European și membrii de familie ai acestora.

(3) Maternitatea nu constituie motiv de discriminare în executarea uceniciei la locul de muncă.

(4) Ucenicii până la vârsta de 26 de ani au dreptul la întreținere, acestora aplicându-li-se prevederile Codului civil, perioada de ucenicie fiind asimilată cu cea de continuare a studiilor.

DURATA CONTRACTULUI DE UCENICIE:

(1) Durata contractului de ucenicie se stabilește în funcție de nivelul de calificare pentru care urmează să se pregătească ucenicul, fără a putea fi mai mică de:

- a) 12 luni, în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 2;
- b) 24 de luni, în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 3;
- c) 36 de luni, în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 4.

(2) Ucenicul poate fi supus unei perioade de probă care nu va depăși 30 de zile lucrătoare.

SUSTINEREA FINANCIARA A UCENICIEI LA LOCUL DE MUNCA.

Susținerea financiară a uceniciei la locul de muncă

Finanțarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă se poate realiza din:

- a) resurse proprii ale angajatorilor;
- b) sponsorizări ale persoanelor fizice și/sau juridice;
- c) fonduri europene structurale și de investiții și fonduri publice naționale aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj;
- d) alte surse legale constituite: donații, taxe etc.

Angajatorul care încheie un contract de ucenicie, în condițiile prezentei legi, beneficiază, la cerere, pe întreaga perioadă de derulare a contractului de ucenicie, de o sumă în cuantum de 1.125 lei/lună, acordată din bugetul asigurărilor de șomaj în limita fondurilor alocate cu această destinație.

Prevederile alin. (2) nu se aplică:

- a) pe perioada de probă prevăzută în cuprinsul contractului de ucenicie;
- b) pe perioada în care raporturile de muncă sunt suspendate.

Suma lunară prevăzută la alin. (2) se acordă angajatorilor proporțional cu timpul efectiv lucrat de ucenic, precum și pentru perioada concediului anual de odihnă al ucenicului.

Modalitatea concretă de realizare a finanțării se detaliază prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

În vederea încheierii convenției prevăzute la alin. (1) angajatorii depun următoarele documente:

- a) actul de identitate al ucenicului, în copie.
- b) contractul de ucenicie, înregistrat la inspectoratul teritorial de muncă, în copie.

Convenția prevăzută la alin. (1) se încheie pentru fiecare contract de ucenicie pentru care angajatorul solicită sumele prevăzute la art. 16 alin. (2) din lege.